

Reflectie

Student: Friso Liesker, HtH Amsterdam

Datum: 6 juli 2019

Verbonden beelden, beelden en verbinding

Dit is in principe geen nieuwe tekst, want deze reflectie is in feite hergebruik van content. In dit document voeg ik nl. twee stukken tekst uit [week 20](#) en [23](#) samen, vanwege hun verbondenheid in de thematiek – zoals ik die zie. Het gaat om een verslagjes van twee exposities die ik dit voorjaar heb bezocht: de eerste is [the museum of humanity](#), dat in zekere zin een soort pop-up museum is, op een oud en verlaten industrieterrein aan de Zaan, in de omgeving van Zaandam. De tweede betreft een [expositie van de Alkmaarse kunstenaar herman de vries](#)¹, die internationaal exposeert.

Nieuw is de toevoeging van [The Living Museum](#), dat valt zonder meer óók in de categorie *Verbonden beelden, beelden en verbinding*.

De perfecte locatie om imperfectie te vieren

The Museum of Humanity zit, ironisch genoeg, in een oude *bommenfabriek*. Dit is een project van de fotograaf, Ruben Timman. Op de website staat te lezen hoe dat idee geboren of beter: gedroomd werd. Want in 2001 droomde Timman dat hij het Museum der mensheid bezocht en dat hij daar werd rondgeleid door Kofi Annan. Tijdens die rondleiding deed hij een schokkende ontdekking: het museum verkeerde in vervallen staat. De vitrinekasten waren bedekt met stof, het glas was gebroken en het was er donker.

“De droom liet me niet los en zo ontstond het verlangen om middels foto’s de schoonheid en waardigheid van de mens te midden van een gebroken wereld aan anderen te laten zien”, vertelt Timman op de genoemde website. “Met die wens in mijn hart en mijn camera in de hand ben ik op pad gegaan en mijn droom groeide uit tot iets concreets: het Museum der mensheid.”

Vanuit zijn overtuiging dat elk mens het waard is om waardig in beeld te worden gebracht, heeft Ruben sinds de droom duizenden mensen geportretteerd. Zo ontstond het verlangen om een plek te creëren waar kunst, cultuur en maatschappelijke vraagstukken elkaar ontmoeten. Een museum waar al de geportretteerde meesterwerken in

*Gedicht dat ik heb geschreven n.a.v. een opdracht,
[zie week 20](#).*

¹ Omdat hij vindt dat er geen hiërarchie is tussen de dingen, vermijdt de vries geen hoofdletters, ook in zijn naam; zijn stelling: alles is één.

hun volle glorie te bewonderen zijn! Sinds 23 maart 2019 is die plek te bewonderen op het Hembrugterrein in Zaandam.

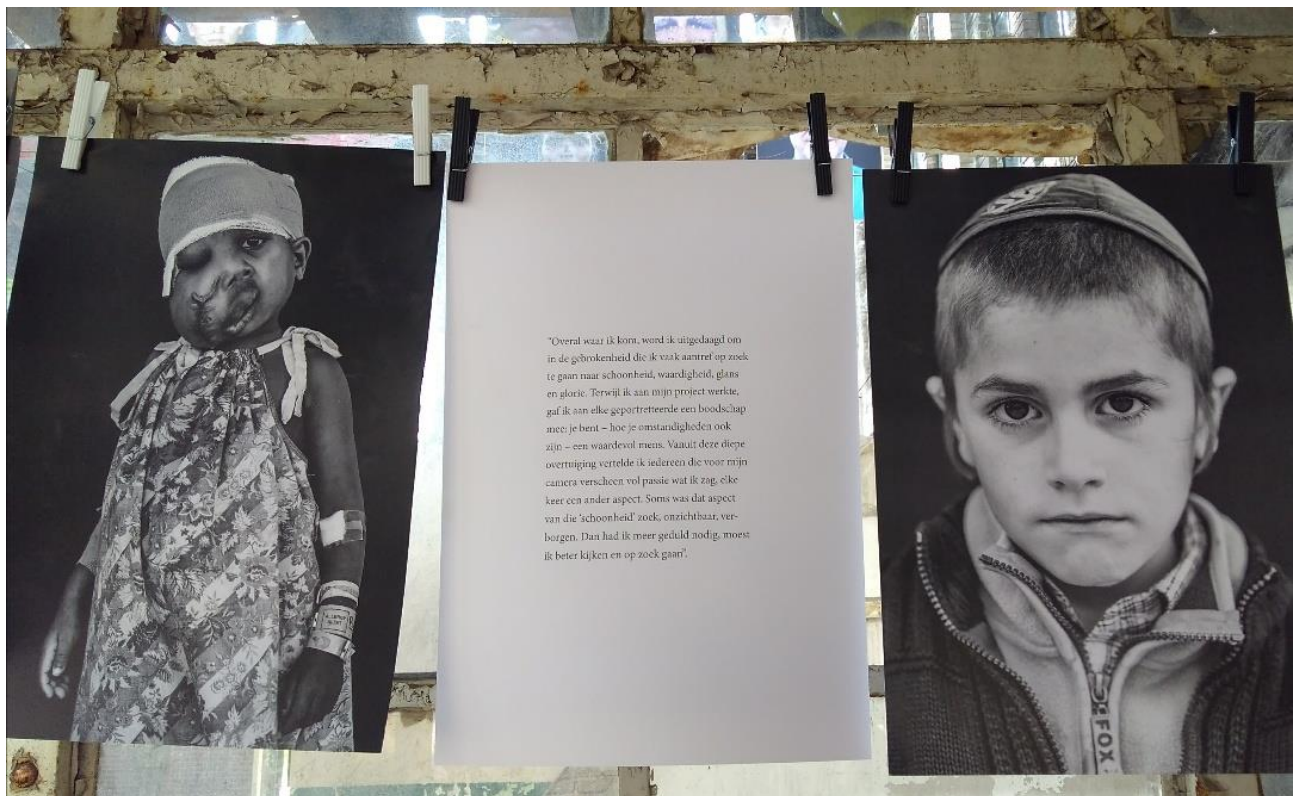
Ik vond het project meteen schitterend; Die oude fabriekshal was de perfecte locatie om imperfectie te vieren. Een plek waar imperfectie de norm is. Het had voor mij alles te maken met “ons vak”, waarin begrippen als oordeelvrij zijn, stigmabestrijding, “je bent niet je beperking” en kwetsbaarheid kernbegrippen zijn. Dat er mogen zijn, met alles wat je bent, is wat me raakt. Een kernzin in mijn leven is een dichtregel van Lucebert: “Alles van waarde is weerloos.” Dat geldt trouwens ook voor poelkappen.

Waar gelijkwaardigheid is, is geen ruimte voor stigma

Iets van die oordeelvrije benadering herkende ik in de uitgangspunten van de vries. Diens filosofie en werkwijze is: “het ordenen van wat is en daarmee de aandacht willen vestigen op zowel de eenheid als de diversiteit van wat er zich om ons heen bevindt”.²

Ook dat vond en vind ik prachtig; het is een heel spirituele benadering, die uitgaat van verbinding en gelijkwaardigheid. Het ene is niet beter dan het andere. Alles is één, meent de vries.

En ook dat zijn voor mij waarden en een zienswijze die horen bij ervaringsdeskundigheid; waar alles uit dezelfde bron afkomstig is - en dus gelijkwaardig is - is geen ruimte voor stigma. Datzelfde gevoel had ik in The Museum of Humanity, waar fotograaf Ruben Timman uitgaat van de overtuiging dat elk mens waard is om gefotografeerd te worden.

Op dit drieluik licht Ruben Timman de uitgangspunten voor zijn fotografie toe, de tekst luidt: “Overall waar ik kom, word ik uitgedaagd om in de gebrokenheid die ik vaak aantref, op zoek te gaan naar schoonheid, waardigheid, glans en glorie. Terwijl ik aan mijn project werkte, gaf ik aan elke geportretteerde een boodschap mee: Je bent – hoe je omstandigheden ook zijn – een waardevol mens. Vanuit deze diepe overtuiging vertelde ik iedereen die voor mijn camera verscheen vol passie wat ik zag, elke keer een ander aspect. Soms was dat aspect van die ‘schoonheid’ zoek, onzichtbaar, verborgen. Dan had ik meer geduld nodig, moest ik beter kijken en op zoek gaan.”

² Meer achtergrond [lees je hier](#).

Twee keer herman de vries in het Stedelijk Museum Alkmaar

The Living Museum, hoort ook in dit rijtje. Op [de website van dit museum](#) valt te lezen: “The Living Museum NL is het eerste Outsider Art Program in Nederland dat toebehoort aan de mensen die de kunst maken. Dát zijn de rechtmatige eigenaren van de oude gestichtsgebouwen in lommerrijke omgevingen. We gaan ze die gebouwen teruggeven. In het kader van herstel. In Bennebroek runnen sinds 1 november 2015 zo’n 45 kunstenaars met- en zonder psychiatrische achtergrond hun eigen Living Museum, onder de bezielende coaching van [Rokus Loopik](#). Hij houdt zich vooral bezig met ‘the Big Picture’ en hakt zo af en toe ingewikkelde knopen door.”

“Wij hebben het gebouw in bruikleen gekregen van GGZinGeest. We betalen geen huur en geen energiekosten. Wat doen we er voor terug? We ontsluiten het terrein van GGZinGeest voor de buitenwereld. En dat gaat geweldig.” Ook een prachtig initiatief voor een kwetsbare doelgroep om te werken aan herstel...

Inside the Living Museum in Bennebroek

Meer foto's van de expositie van Ruben Timman en The Living Museum vind je op de [pagina foto's](#), [filmpjes](#), [media](#).